

ЯКІСТЬ СПЕРМОПРОДУКЦІЇ КРОЛА ПРИ РІЗНИХ РЕЖИМАХ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ

В. І. Коцюбенко*, аспірант

Інститут тваринництва степових районів імені М. Ф. Іванова
«Асканія-Нова» - Національний науковий селекційно-генетичний
центр з вівчарства
вул. Соборна, 1, смт Асканія-Нова, Каховський р-н,
Херсонська обл., 75230, Україна
e-mail: ascitsr_priemnaya@ukr.net

К. О. Іванова*, аспірант

Інститут розведення і генетики тварин імені М. В. Зубця НААН
вул. Кузнецька, 167, м. Миколаїв, 54034, Україна
e-mail: ana.kotsubeko@gmail.com

Для отримання якісної спермопродукції від плідника, дуже важливе значення має режим його використання та навантаження. Загальної думки у фахівців з цього питання немає. Саме тому, метою наших наукових досліджень стало вивчення спермопродуктивності кролів за умов різних режимів їх використання та навантаження при утриманні у модульному кролятнику.

Для досягнення поставленої мети були вирішені такі завдання, як оцінка якісних та кількісних показників сперми кролів породи сріблястий при утриманні їх у модульному кролятнику, експериментальної розробки фахівців Миколаївського національного аграрного університету.

Сформовано для досліджень чотири групи кролів віком 8 місяців у кількості по 5 голів. Умови годівлі тварин були ідентичні – повнораціонний гранульований корм марки «Кремкс». Тривалість світлового дня – 14 годин, температура у модулі протягом досліду – 14...16 °С.

---

*Науковий керівник: Гиль Михайло Іванович,
доктор с.-г. наук, професор.

За контроль визначена група кролов (I), яких використовували за режимом парування господарства – дві садки вранці, дві садки увечорі та дві доби відпочинку. Другу дослідну групу кролов (II) використовували дві садки вранці за дві суміжні доби та дві доби відпочинку. Третю групу кролов (III) використовували: одна садка вранці, одна садка увечорі за дві суміжні доби та дві доби відпочинку. Четверту групу кролов (IV) використовували: одна садка вранці, одна садка увечорі за дві суміжні доби та доба відпочинку. Дослідження повторювалося десять разів.

Для визначення якісних і кількісних показників сперми самців використані мікроскопічні методи дослідження за загальноприйнятими методиками. Оцінено об'єм еякуляту, його густина, активність, концентрація сперміїв. Статистичні методи дослідження використані для обробки цифрових показників результатів досліджень з метою оцінки їх вірогідності.

Нами встановлено, що об'єм еякуляту кролів у дослідних групах коливався в межах від 0,81 до 0,94 мл. Вірогідної різниці між контрольною та дослідними групами не виявлено.

Найбільша активність встановлена у II групи кролов – 7,4 бали, а найменша – I групі 6,3 бали. Виявлено вірогідну різницю третього порогу вірогідності.

Найбільша концентрація сперміїв притаманна кролам II дослідної групи (0,12 млрд/мл), а найменша – самцям I групи 0,08 млрд/мл, ($p < 0.001$).

На густину еякуляту безпосередній вплив виявила концентрація сперміїв, що підтверджено нашими дослідженнями. Еякулят у кролов густий у всіх дослідних груп, окрім першої. У самців першої групи еякулят середньої густини.

Отже, нами доведено переваги самців II групи за якістю спермопродукції. Режим використання самців у господарстві показав найгірший результат. На підставі отриманих даних ми рекомендуємо застосувати такий режим парування: дві садки вранці за дві суміжні доби та дві доби відпочинку.